

вул. Предславинська, 28, оф. 301
03680, м. Київ, Україна
Телефон/факс: (044) 528-72-66, 528-72-70
E-mail: office@uaib.com.ua

28, Predslavinska St.
03680, Kyiv, Ukraine
Phone/fax: (044) 528-72-66, 528-72-70
E-mail: office@uaib.com.ua

Вих. № 242
від 18.09.2014 року

Голові Верховної Ради України
пану Турчинову О.В.

Шановний Олександр Валентиновичу!

Українська асоціація інвестиційного бізнесу (далі – Асоціація) розглянула зареєстрований 15 вересня 2014 року у Верховній Раді України законопроект №5079 «Про внесення змін до Податкового кодексу та деяких інших законів України (щодо податкової реформи)» (далі – Проект). Асоціація висловлює своє глибоке занепокоєння як вкрай негативними наслідками щодо інвестиційного клімату для приватного капіталу в Україні, які спричинять запропоновані Проектом норми, так і кулуарними методами підготовки цих змін.

Безпрецедентним є твердження авторів Проекту, викладене у пояснювальній записці, що законопроект, який стосується всіх громадян країни та суб'єктів підприємницької діяльності, «не потребує проведення консультацій з громадськістю».

Проектом, зокрема, пропонується переведення інститутів спільного інвестування на загальний режим оподаткування і запровадження подвійного оподаткування інвестицій, що суперечить прийнятим в країнах ЄС, США та інших юрисдикціях підходам до оподаткування подібних інституцій та призведе до масового згортання інвестиційних проектів, які реалізуються через інвестиційні фонди, ліквідації існуючих ІСІ, втратам інвесторів та остаточно відштовхне як внутрішніх так і іноземних інвесторів від довгострокових вкладень в економіку України.

Задекларованою метою законопроекту є покращення умов ведення бізнесу в Україні з одночасним підвищенням показників України в міжнародних рейтингах, а також підвищення ефективності використання ресурсів економіки. Проте, прийняття запропонованих Урядом змін щодо оподаткування діяльності інститутів спільного інвестування призведе до згортання бізнесу в різних галузях економіки, який був пов'язаний з інвестиціями ІСІ та зменшенню податкових надходжень до бюджету. Діяльність ІСІ втратить сенс для інвесторів і замість зрозумілої, регульованої державою та прозорої схеми залучення капіталу для фінансування інвестиційних проектів Україна повернеться до виводу коштів у офшори.

Розповсюдження на ІСІ загальних норм оподаткування податком на прибуток підприємств, запропонованого Проектом, є неприйнятним з багатьох причин, зокрема:

1) ІСІ є фінансовими установами з виключним видом діяльності (спільне інвестування), яка суттєво відрізняється від діяльності виробничих підприємств і до якої не можуть застосовуватися звичайні режими оподаткування;

2) оскільки всі кошти ІСІ належать інвесторам, реалізація норм Проекту запровадить вже подвійне оподаткування коштів інвесторів ІСІ (податок на прибуток та податок з доходу). Реалізація таких норм зробить діяльність зі спільного інвестування економічно неефективною, а можливості мобілізації та акумуляції ресурсів внутрішніх інвесторів для ефективних інвестицій у вітчизняну економіку будуть втрачені. Слід

зазначити, що показники фінансування інвестиційних проектів через інші фінансові інститути (банківські та небанківські) свідчать про неготовність фінансового сектору нести інвестиційні ризики та обмежать джерела фінансування реального сектору економіки виключно кредитами, вартість яких в умовах економічної нестабільності робить їх недоступними для більшості підприємств.

3) податковий режим інвестицій є одним з важливих чинників, які беруться до уваги при прийнятті інвестиційних рішень. Постійні зміни в оподаткуванні відштовхують інвесторів, погіршують інвестиційний імідж України та роблять Україну неконкурентноспроможною у боротьбі за інвестиційні ресурси.

Існуючий режим оподаткування інститутів спільного інвестування є механізмом усунення подвійного оподаткування колективних (спільних) інвестицій, здійснюваних групою інвесторів через інвестиційний фонд, порівняно із оподаткуванням їх індивідуальних інвестицій в ті ж самі об'єкти. Необхідність усунення подвійного оподаткування колективних інвестицій була зазначена ще у 1994 році указом Президента України «Про інвестиційні фонди та інвестиційні компанії», яким запроваджувалася діяльність вітчизняних інвестиційних фондів. Відповідна норма була запроваджена в процесі реформування податкової системи України в 1997 році в Законі України «Про оподаткування прибутку підприємств».

З 2001 року, коли був прийнятий новий Закон України «Про інститути спільного інвестування (пайові та корпоративні інвестиційні фонди)» в податковому законодавстві України відповідно був запроваджений загальноприйнятий у світі підхід щодо оподаткування кінцевих результатів інвестицій в ІСІ, при цьому кошти спільного інвестування, в т.ч. доходи, отримані фондами від інвестування цих коштів, не оподатковуються до моменту їх виплати інвесторам такого ІСІ. Такі умови стимулювали розвиток спільного інвестування, приплив іноземних інвестицій в Україну, сприяли легалізації фінансових потоків, поверненню коштів з офшорних зон.

Неправомірним вважаємо також віднесення у Розділі IV Проекту доходів від викупу цінних паперів ІСІ до пасивних доходів громадян з наступним оподаткуванням за прогресивною шкалою. Адже і згідно чинного законодавства, і за економічною сутністю дохід інвестора за цінними паперами ІСІ не гарантується (на відміну від доходів за депозитами або за борговими цінними паперами). Інвестори ІСІ приймають на себе інвестиційні ризики, можуть отримати збитки, тому дохід від операцій з цінними паперами ІСІ (викупу) слід відносити до доходів від операцій з інвестиційними активами із застосуванням визначеного у Податковому кодексі відповідного режиму оподаткування.

Також у Проекті відсутні існуючі зараз норми щодо стимулювання роботодавців сплачувати внески за своїх працівників до системи недержавного пенсійного забезпечення. Враховуючи, що на сьогоднішній день майже 99% внесків до недержавних пенсійних фондів надходять від підприємств, скасування цієї норми (п.142.2 статті 142 чинного Податкового кодексу) призведе до повної зупинки розвитку 3-го рівня пенсійної системи та поставить під сумнів можливість продовження пенсійної реформи.

Ми впевнені, що для збереження конкурентних позицій України у боротьбі за інвестиційні ресурси необхідно зберегти діючий вже 20 років режим оподаткування довгострокових інвестицій, здійснюваних через інститути спільного інвестування та стимулювати роботодавців щодо сплати внесків за своїх працівників до системи недержавного пенсійного забезпечення.

Просимо розглянути та врахувати наші зауваження та пропозиції при доопрацюванні Проекту.

Генеральний директор УАІБ

А.Рибальченко